

शिवानन्द लहरि

कलाभ्यां चूडालङ्कृत-शशि कलाभ्यां निज तपः-
 फलाभ्यां भक्तेशु प्रकटित-फलाभ्यां भवतु मे ।
 शिवाभ्यां-अस्तोक-त्रिभुवन शिवाभ्यां हृदि पुनर्-
 भवाभ्याम् आनन्द स्फुर-दनुभवाभ्यां नतिरियम् ॥ 1 ॥

गलन्ती शम्भो त्वच्-चरित-सरितः किल्बिश-रजो
 दलन्ती धीकुल्या-सरणिशु पतन्ती विजयताम्
 दिशन्ती संसार-भ्रमण-परिताप-उपशमनं
 वसन्ती मच्-चेतो-हृदभुवि शिवानन्द-लहरी 2

त्रयी-वेद्यं हृद्यं त्रि-पुर-हरम् आद्यं त्रि-नयनं
 जटा-भारोदारं चलद्-उरग-हारं मृग धरम्
 महा-दैवं देवं मयि सदय-भावं पशु-पतिं
 चिद्-आलम्बं साम्बं शिवम्-अति-विडम्बं हृदि भजे 3

सहस्रं वर्तन्ते जगति विबुधाः कशुद्र-फलदा
 न मन्ये स्वप्ने वा तद्-अनुसरणं तत्-कृत-फलम्
 हरि-ब्रह्मादीनां-अपि निकट-भाजां-असुलभं
 चिरं याचे शम्भो शिव तव पदाम्भोज-भजनम् 4

स्मृतौ शास्त्रे वैद्ये शकुन-कविता-गान-फणितौ
 पुराणे मन्त्रे वा स्तुति-नटन-हास्येशु-अचतुरः

कथं राज्ञां प्रीतिर्-भवति मयि को(अ)हं पशु-पते
पशुं मां सर्वज्ज्ण प्रथित-कृपया पालय विभो 5

घटो वा मृत्-पिण्डो-अपि-अणुर्-अपि च धूमो-अग्निर्-अचलः
पटो वा तन्तुर्-वा परिहरति किं घोर-शमनम्
वृथा कण्ठ-क्शोभं वहसि तरसा तर्क-वचसा
पदाम्भोजं शम्भोर्-भज परम-सौख्यं व्रज सुधीः 6

मनस्-ते पादाब्जे निवसतु वचः स्तोत्र-फणितौ
करौ च-अभ्यर्चायां श्रुतिर्-अपि कथाकर्णन-विधौ
तव ध्याने बुद्धिर्-नयन-युगलं मूर्ति-विभवे
पर-ग्रन्थान् कैर्-वा परम-शिव जाने परम्-अतः 7

यथा बुद्धिः-शुक्तौ रजतम् इति काचाश्मनि मणिर्-
जले पेश्ते कशीरं भवति मृग-तृष्णासु सलिलम्
तथा देव-भ्रान्त्या भजति भवद्-अन्यं जड जनो
महा-देवेशं त्वां मनसि च न मत्वा पशु-पते 8

गभीरे कासारे विशति विजने घोर-विपिने
विशाले शैले च भ्रमति कुसुमार्थं जड-मतिः
समर्प्यैकं चेतः-सरसिजम् उमा नाथ भवते
सुखेन-अवस्थातुं जन इह न जानाति किम्-अहो 9

नरत्वं देवत्वं नग-वन-मृगत्वं मशकता
पशुत्वं कीटत्वं भवतु विहगत्वादि-जननम्

सदा त्वत्-पादाब्ज-स्मरण-परमानन्द-लहरी
विहारासक्तं चेद्-हृदयं-इह किं तेन वपुशा 10

वटुर्वा गेही वा यतिर्-अपि जटी वा तदितरो
नरो वा यः कश्चिद्-भवतु भव किं तेन भवति
यदीयं हृत्-पद्मं यदि भवद्-अधीनं पशु-पते
तदीयस्-त्वं शम्भो भवसि भव भारं च वहसि 11

गुहायां गेहे वा बहिर्-अपि वने वा(अ)द्रि-शिखरे
जले वा वह्नौ वा वसतु वसतेः किं वद फलम्
सदा यस्यैवान्तःकरणम्-अपि शम्भो तव पदे
स्थितं चेद्-योगो(अ)सौ स च परम-योगी स च सुखी 12

असारे संसारे निज-भजन-दूरे जडधिया
भरमन्तं माम्-अन्धं परम-कृपया पातुम् उचितम्
मद्-अन्यः को दीनस्-तव कृपण-रक्शाति-निपुणस्-
त्वद्-अन्यः को वा मे त्रि-जगति शरण्यः पशु-पते 13

प्रभुस्-त्वं दीनानां खलु परम-बन्धुः पशु-पते
प्रमुख्यो(अ)हं तेशाम्-अपि किम्-उत बन्धुत्वम्-अनयोः
त्वयैव क्शन्तव्याः शिव मद्-अपराधाश्-च सकलाः
प्रयत्नात्-कर्तव्यं मद्-अवनम्-इयं बन्धु-सरणिः 14

उपेक्षा नो चेत् किं न हरसि भवद्-ध्यान-विमुखां
दुराशा-भूयिष्ठां विधि-लिपिम्-अशक्तो यदि भवान्

शिरस्-तद्-वदिधात्रं न नखलु सुवृत्तं पशु-पते
कथं वा निर्-यत्नं कर-नख-मुखेनैव लुलितम् 15

विरिन्चिर्-दीर्घायुर्-भवतु भवता तत्-पर-शिरश्-
चतुशकं संरक्ष्यं स खलु भुवि दैन्यं लिखितवान्
विचारः को वा मां विशद-कृपया पाति शिव ते
कटाक्ष-व्यापारः स्वयम्-अपि च दीनावन-परः 16

फलाद्-वा पुण्यानां मयि करुणया वा त्वयि विभो
प्रसन्ने(अ)पि स्वामिन् भवद्-अमल-पादाब्ज-युगलम्
कथं पश्येयं मां स्थगयति नमः-सम्भ्रम-जुशां
निलिम्पानां श्रेणिर्-निज-कनक-माणिक्य-मकुटैः 17

त्वम्-ऐको लोकानां परम-फलदो दिव्य-पदवीं
वहन्तस्-त्वन्मूलां पुनर्-अपि भजन्ते हरि-मुखाः
कियद्-वा दाक्षिण्यं तव शिव मदाशा च कियती
कदा वा मद्-रक्षां वहसि करुणा-पूरित-दृशा 18

दुराशा-भूयिष्ठे दुरधिप-गृह-द्वार-घटके
दुरन्ते संसारे दुरित-निलये दुःख जनके
मदायासम् किं न व्यपनयसि कस्योपकृतये
वदेयं प्रीतिश्-चेत् तव शिव कृतार्थाः खलु वयम् 19

सदा मोहाटव्यां चरति युवतीनां कुच-गिरौ
नटत्य्-आशा-शाखास्-वटति झटिति स्वैरम्-अभितः

कपालिन् भिक्षो मे हृदय-कपिम्-अत्यन्त-चपलं
दृढं भक्त्या बद्ध्वा शिव भवद्-अधीनं कुरु विभो 20

धृति-स्तम्भाधारं दृढ-गुण निबद्धां सगमनां
विचित्रां पद्माढ्यां प्रति-दिवस-सन्मार्ग-घटिताम्
स्मरारे मच्चेतः-स्फुट-पट-कुटीं प्राप्य विशदां
जय स्वामिन् शक्त्या सह शिव गणैः-सेवित विभो 21

प्रलोभाद्यैर्-अर्थाहरण-पर-तन्त्रो धनि-गृहे
प्रवेशोद्युक्तः-सन् भ्रमति बहुधा तस्कर-पते
इमं चेतश्-चोरं कथम्-इह सहै शन्कर विभो
तवाधीनं कृत्वा मयि निरपराधे कुरु कृपाम् 22

करोमि त्वत्-पूजां सपदि सुखदो मे भव विभो
विधित्वं विश्णुत्वम् दिशसि खलु तस्याः फलम्-इति
पुनश्च त्वां द्रष्टुं दिवि भुवि वहन् पक्विश-मृगताम्-
अदृष्ट्वा तत्-खेदं कथम्-इह सहै शन्कर विभो 23

कदा वा कैलासे कनक-मणि-सौधे सह-गणैर्-
वसन् शम्भोर्-अग्रे स्फुट-घटित-मूर्धान्जलि-पुटः
विभो साम्ब स्वामिन् परम-शिव पाहीति निगदन्
विधातृऋणां कल्पान् कशणम्-इव विनेश्यामि सुखतः 24

स्तवैर्-ब्रह्मादीनां जय-जय-वचोभिर्-नियमानां
गणानां केलीभिर्-मदकल-महोक्शस्य ककुदि

स्थितं नील-ग्रीवं त्रि-नयनं-उमाश्लिष्ट-वपुशं
कदा त्वां पश्येयं कर-धृत-मृगं खण्ड-परशुम् 25

कदा वा त्वां दृष्ट्वा गिरिश तव भव्यान्घ्रि-युगलं
गृहीत्वा हस्ताभ्यां शिरसि नयने वक्षसि वहन्
समाश्लिष्याघ्राय स्फुट-जलज-गन्धान् परिमलान्-
अलभ्यां ब्रह्माद्यैर्-मुदम्-अनुभविश्यामि हृदये 26

करस्थे हेमाद्रौ गिरिश निकटस्थे धन-पतौ
गृहस्थे स्वर्भूजा(अ)मर-सुरभि-चिन्तामणि-गणे
शिरस्थे शीतांशौ चरण-युगलस्थे(अ)खिल शुभे
कम्-अर्थं दास्ये(अ)हं भवतु भवद्-अर्थं मम मनः 27

सारूप्यं तव पूजने शिव महा-देवेति सङ्कीर्तने
सामीप्यं शिव भक्ति-धुर्य-जनता-साङ्गत्य-सम्भाशणे
सालोक्यं च चराचरात्मक-तनु-ध्याने भवानी-पते
सायुज्यं मम सिद्धिम्-अत्र भवति स्वामिन् कृतार्थोऽस्म्यहम् 28

त्वत्-पादाम्बुजम्-अर्चयामि परमं त्वां चिन्तयामि-अन्वहं
त्वाम्-ईशं शरणं व्रजामि वचसा त्वाम्-ऐव याचे विभो
वीक्षां मे दिश चाक्षुशीं स-करुणां दिव्यैश्-चिरं प्रार्थितां
शम्भो लोक-गुरो मदीय-मनसः सौख्योपदेशं कुरु 29

वस्त्रोद्-धूत विधौ सहस्र-करता पुशपार्चने विश्णुता
गन्धे गन्ध-वहात्मता(अ)न्न-पचने बहिर्-मुखाध्यक्षता

पात्रे कान्चन-गर्भतास्ति मयि चेद् बालेन्दु चूडा-मणे
शुश्रूशां करवाणि ते पशु-पते स्वामिन् त्रि-लोकी-गुरो 30

नालं वा परमोपकारकम्-इदं त्वेकं पशूनां पते
पश्यन् कुक्किश-गतान् चराचर-गणान् बाह्यस्थितान् रक्शितुम्
सर्वामर्त्य-पलायनौशधम्-अति-ज्वाला-करं भी-करं
निक्शिप्तं गरलं गले न गलितं नोद्गीर्णम्-ऐव-त्वया 31

ज्वालोग्रः सकलामराति-भयदः कश्वेलः कथं वा त्वया
दृष्टः किं च करे धृतः कर-तले किं पक्व-जम्बू-फलम्
जिह्वायां निहितश्च सिद्ध-घुटिका वा कण्ठ-देशे भृतः
किं ते नील-मणिर्-विभूशणम्-अयं शम्भो महात्मन् वद 32

नालं वा सकृद्-ऐव देव भवतः सेवा नतिर्-वा नुतिः
पूजा वा स्मरणं कथा-श्रवणम्-अपि-आलोकनं मादृशाम्
स्वामिन्-अस्थिर-देवतानुसरणायासेन किं लभ्यते
का वा मुक्तिर्-इतः कुतो भवति चेत् किं प्रार्थनीयं तदा 33

किं ब्रूमस्-तव साहसं पशु-पते कस्यास्ति शम्भो भवद्-
धैर्यं चेदृशम्-आत्मनः-स्थितिर्-इयं चान्यैः कथं लभ्यते
भ्रश्यद्-देव-गणं त्रसन्-मुनि-गणं नश्यत्-प्रपन्नं लयं
पश्यन्-निर्भय ऐक ऐव विहरति-आनन्द-सान्द्रो भवान् 34

योग-कशेम-धुरं-धरस्य सकलः-श्रेयः प्रदोद्योगिनो
दृष्टादृष्ट-मतोपदेश-कृतिनो बाह्यान्तर-व्यापिनः

सर्वज्जन्स्य दया-करस्य भवतः किं वेदितव्यं मया
शम्भो त्वं परमान्तरङ्ग इति मे चित्ते स्मरामि-अन्वहम् 35

भक्तो भक्ति-गुणावृते मुद्-अमृता-पूर्णं प्रसन्ने मनः
कुम्भे साम्ब तवान्घ्रि-पल्लव युगं संस्थाप्य संवित्-फलम्
सत्त्वं मन्त्रम्-उदीरयन्-निज शरीरागार शुद्धिं वहन्
पुण्याहं प्रकटी करोमि रुचिरं कल्याणम्-आपादयन् 36

आम्नायाम्बुधिम्-आदरेण सुमनः-सन्धाः-समुद्यन्-मनो
मन्थानं दृढ भक्ति-रज्जु-सहितं कृत्वा मथित्वा ततः
सोमं कल्प-तरुं सु-पर्व-सुरभिं चिन्ता-मणिं धीमतां
नित्यानन्द-सुधां निरन्तर-रमा-सौभाग्यम्-आतन्वते 37

प्राक्-पुण्याचल-मार्ग-दर्शित-सुधा-मूर्तिः प्रसन्नः-शिवः
सोमः-सद्-गुण-सेवितो मृग-धरः पूर्णास्-तमो-मोचकः
चेतः पुश्कर-लक्षितो भवति चेद्-आनन्द-पाथो-निधिः
प्रागल्भ्येन विजृम्भते सुमनसां वृत्तिस्-तदा जायते 38

धर्मो मे चतुर्-अन्घ्रिकः सुचरितः पापं विनाशं गतं
काम-क्रोध-मदादयो विगलिताः कालाः सुखाविश्रुताः
ज्जानानन्द-महौशधिः सुफलिता कैवल्य नाथे सदा
मान्ये मानस-पुण्डरीक-नगरे राजावतंसै स्थिते 39

धी-यन्त्रेण वचो-घटेन कविता-कुल्योपकुल्याक्रमैर्-
आनीतैश्च सदाशिवस्य चरिताम्भो-राशि-दिव्यामृतैः

हृत्-कैदार-युताश्-च भक्ति-कलमाः साफल्यम्-आतन्वते
दुर्भिक्षान्-मम सेवकस्य भगवन् विश्वेश भीतिः कुतः 40

पापोत्पात-विमोचनाय रुचिरैश्वर्याय मृत्युं-जय
स्तोत्र-ध्यान-नति-प्रदिक्शिण-सपर्यालोकनाकर्णने
जिह्वा-चित्त-शिरोन्धि-हस्त-नयन-श्रोत्रैर्-अहम् प्रार्थितो
माम्-आज्नापय तन्-निरूपय मुहुर्-मामेव मा मे(अ)वचः 41

गाम्भीर्यं परिखा-पदं घन-धृतिः प्राकार-उद्यद्-गुण
स्तोमश्-चाप्त-बलं घनेन्द्रिय-चयो द्वाराणि देहे स्थितः
विद्या-वस्तु-समृद्धिर्-इति-अखिल-सामग्री-समेते सदा
दुर्गाति-प्रिय-देव मामक-मनो-दुर्गे निवासं कुरु 42

मा गच्च त्वम्-इतस्-ततो गिरिश भो मय्येव वासं कुरु
स्वामिन्-आदि किरात मामक-मनः कान्तार-सीमान्तरे
वर्तन्ते बहुशो मृगा मद-जुशो मात्सर्य-मोहादयस्-
तान् हत्वा मृगया-विनोद रुचिता-लाभं च सम्प्राप्स्यसि 43

कर-लग्न मृगः करीन्द्र-भङ्गो
घन शार्दूल-विखण्डनो(अ)स्त-जन्तुः
गिरिशो विशद्-आकृतिश्-च चेतः
कुहरे पन्च मुखोस्ति मे कुतो भीः 44

चन्दः-शाखि-शिखान्वितैर्-द्विज-वरैः संसेविते शाश्वते
सौख्यापादिनि खेद-भेदिनि सुधा-सारैः फलैर्-दीपिते

चेतः पक्विश-शिखा-मणे त्यज वृथा-सन्चारम्-अन्यैर्-अलं
नित्यं शन्कर-पाद-पद्म-युगली-नीडे विहारं कुरु 45

आकीर्णं नख-राजि-कान्ति-विभवैर्-उद्यत्-सुधा-वैभवैर्-
आधौतेपि च पद्म-राग-ललिते हंस-व्रजैर्-आश्रिते
नित्यं भक्ति-वधू गणैश्-च रहसि स्वेच्या-विहारं कुरु
स्थित्वा मानस-राज-हंस गिरिजा नाथान्घि-सौधान्तरे 46

शम्भु-ध्यान-वसन्त-सन्निगिनि हृदारामे(अ)घ-जीर्णच्चदाः
स्रस्ता भक्ति लताच्चटा विलसिताः पुण्य-प्रवाल-श्रिताः
दीप्यन्ते गुण-कोरका जप-वचः पुशपाणि सद्-वासना
जनानानन्द-सुधा-मरन्द-लहरी संवित्-फलाभ्युन्नतिः 47

नित्यानन्द-रसालयं सुर-मुनि-स्वान्ताम्बुजाताश्रयं
स्वच्चं सद्-द्विज-सेवितं कलुश-हृत्-सद्-वासनाविशकृतम्
शम्भु-ध्यान-सरोवरं व्रज मनो-हंसावतंस स्थिरं
किं कशुद्राश्रय-पल्वल-भ्रमण-सञ्जात-श्रमं प्राप्स्यसि 48

आनन्दामृत-पूरिता हर-पदाम्भोजालवालोद्यता
स्थैर्योपघ्नम्-उपेत्य भक्ति लतिका शाखोपशाखान्विता
उच्चैर्-मानस-कायमान-पटलीम्-आक्रम्य निश्-कल्मशा
नित्याभीष्ट-फल-प्रदा भवतु मे सत्-कर्म-संवर्धिता 49

सन्ध्यारम्भ-विजृम्भितं श्रुति-शिर-स्थानान्तर-आधिशिठतं
स-प्रेम भ्रमराभिरामम्-असकृत् सद्-वासना-शोभितम्

भोगीन्द्राभरणं समस्त-सुमनः-पूज्यं गुणाविशकृतं
सेवे श्री-गिरि-मल्लिकार्जुन-महा-लिङ्गं शिवालिङ्गितम् 50

भृङ्गीच्या-नटनोत्कटः करि-मद-ग्राही स्फुरन्-माधव-
आह्लादो नाद-युतो महासित-वपुः पञ्चेशुणा चादृतः
सत्-पक्शः सुमनो-वनेशु स पुनः साकशान्-मदीये मनो
राजीवे भ्रमराधिपो विहरतां श्री शैल-वासी विभुः 51

कारुण्यामृत-वर्शिणं घन-विपद्-ग्रीशमच्चिदा-कर्मठं
विद्या-सस्य-फलोदयाय सुमनः-संसेव्यम्-इच्छाकृतिम्
नृत्यद्-भक्त-मयूरम्-अद्रि-निलयं चञ्चज्-जटा-मण्डलं
शम्भो वान्चति नील-कन्धर-सदा त्वां मे मनश्-चातकः 52

आकाशेन शिखी समस्त फणिनां नेत्रा कलापी नता-
(अ)नुग्राहि-प्रणवोपदेश-निन्दैः केकीति यो गीयते
श्यामां शैल-समुद्भवां घन-रुचिं दृष्ट्वा नटन्तं मुदा
वेदान्तोपवने विहार-रसिकं तं नील-कण्ठं भजे 53

सन्ध्या घर्म-दिनात्ययो हरि-कराघात-प्रभूतानक-
ध्वानो वारिद गर्जितं दिविशदां दृष्टिच्यटा चञ्चला
भक्तानां परितोश बाशप विततिर्-वृष्टिर्-मयूरी शिवा
यस्मिन्-उज्ज्वल-ताण्डवं विजयते तं नील-कण्ठं भजे 54

आद्यायामित-तेजसे-श्रुति-पदैर्-वेद्याय साध्याय ते
विद्यानन्द-मयात्मने त्रि-जगतः-संरक्षणोद्योगिने

ध्येयायाखिल-योगिभिः-सुर-गणैर्-गेयाय मायाविने
सम्यक् ताण्डव-सम्भ्रमाय जटिने सेयं नतिः-शम्भवे 55

नित्याय त्रि-गुणात्मने पुर-जिते कात्यायनी-श्रेयसे
सत्यायादि कुटुम्बिने मुनि-मनः प्रत्यक्ष-चिन्-मूर्तये
माया-सृष्ट-जगत्-त्रयाय सकल-आम्नायान्त-सन्चारिणे
सायं ताण्डव-सम्भ्रमाय जटिने सेयं नतिः-शम्भवे 56

नित्यं स्वोदर-पोशणाय सकलान्-उद्दिश्य वित्ताशया
व्यर्थं पर्यटनं करोमि भवतः-सेवां न जाने विभो
मज्-जन्मान्तर-पुण्य-पाक-बलतस्-त्वं शर्व सर्वान्तरस्-
तिष्ठस्येव हि तेन वा पशु-पते ते रक्षणीयो(अ)स्म्यहम् 57

ऐको वारिज-बान्धवः किशति-नभो व्याप्तं तमो-मण्डलं
भित्वा लोचन-गोचरोपि भवति त्वं कोटि-सूर्य-प्रभः
वेद्यः किं न भवस्यहो घन-तरं कीदृग्भवेन्-मत्तमस्-
तत्-सर्वं व्यपनीय मे पशु-पते साकशात् प्रसन्नो भव 58

हंसः पद्म-वनं समिच्चति यथा नीलाम्बुदं चातकः
कोकः कोक-नद-प्रियं प्रति-दिनं चन्द्रं चकोरस्-तथा
चेतो वान्चति मामकं पशु-पते चिन्-मार्गं मृग्यं विभो
गौरी नाथ भवत्-पदाब्ज-युगलं कैवल्य-सौख्य-प्रदम् 59

रोधस्-तोयहृतः श्रमेण-पथिकश्-चायां तरोर्-वृष्टितः
भीतः स्वस्थ गृहं गृहस्थम्-अतिथिर्-दीनः प्रभं धार्मिकम्

दीपं सन्तमसाकुलश्च शिखिनं शीतावृतस्त्वं तथा
चेतः-सर्व-भयापहं-व्रज सुखं शम्भोः पदाम्भोरुहम् 60

अन्कोलं निज बीज सन्ततिर्-अयस्कान्तोपलं सूचिका
साध्वी नैज विभुं लता किशति-रुहं सिन्धुह-सरिद्-वल्लभम्
प्राप्नोतीह यथा तथा पशु-पतेः पादारविन्द-द्वयं
चेतोवृत्तिर्-उपेत्य तिष्ठति सदा सा भक्तिर्-इति-उच्यते 61

आनन्दाश्रुभिर्-आतनोति पुलकं नैर्मल्यतश्-चादनं
वाचा शन्ख मुखे स्थितैश्-च जठरा-पूर्तिं चरित्रामृतैः
रुद्राकशैर्-भसितेन देव वपुशो रक्शां भवद्-भावना-
पर्यन्के विनिवेश्य भक्ति जननी भक्तार्भकं रक्शति 62

मार्गा-वर्तित पादुका पशु-पतेर्-अङ्गस्य कूर्चायते
गण्डूशाम्बु-निशेचनं पुर-रिपोर्-दिव्याभिशेकायते
किन्चिद्-भक्शित-मांस-शेश-कबलं नव्योपहारायते
भक्तिः किं न करोति-अहो वन-चरो भक्तावतम्सायते 63

वक्शस्ताडनम्-अन्तकस्य कठिनापस्मार सम्मर्दनं
भू-भृत्-पर्यटनं नमत्-सुर-शिरः-कोटीर सन्घर्षणम्
कर्मदं मृदुलस्य तावक-पद-द्वन्द्वस्य गौरी-पते
मच्चेतो-मणि-पादुका-विहरणं शम्भो सदान्गी-कुरु 64

वक्शस्-ताडन शन्कया विचलितो वैवस्वतो निर्जराः
कोटीरोज्ज्वल-रत्न-दीप-कलिका-नीराजनं कुर्वते

दृष्ट्वा मुक्ति-वधूस्-तनोति निभृताश्लेशं भवानी-पते
यच्-चेतस्-तव पाद-पद्म-भजनं तस्येह किं दुर्-लभम् 65

क्रीडार्थं सृजसि प्रपन्चम्-अखिलं क्रीडा-मृगास्-ते जनाः
यत्-कर्माचरितं मया च भवतः प्रीत्यै भवत्येव तत्
शम्भो स्वस्य कुतूहलस्य करणं मच्चेशितं निश्चितं
तस्मान्-मामक रक्षणं पशु-पते कर्तव्यम्-एव त्वया 66

बहु-विध-परितोश-बाशप-पूर-
स्फुट-पुलकान्कित-चारु-भोग-भूमिम्
चिर-पद-फल-कान्कित-सेव्यमानां
परम सदाशिव-भावनां प्रपद्ये 67

अमित-मुदमृतं मुहुर्-दुहन्तीं
विमल-भवत्-पद-गोशठम्-आवसन्तीम्
सदय पशु-पते सुपुण्य-पाकां
मम परिपालय भक्ति धेनुम्-ऐकाम् 68

जडता पशुता कलन्किता
कुटिल-चरत्वं च नास्ति मयि देव
अस्ति यदि राज-मौले
भवद्-आभरणस्य नास्मि किं पात्रम् 69

अरहसि रहसि स्वतन्त्र-बुद्ध्या
वरि-वसितुं सुलभः प्रसन्न-मूर्तिः

अगणित फल-दायकः प्रभुर्-मे
जगद्-अधिको हृदि राज-शेखरोस्ति 70

आरूढ-भक्ति-गुण-कुञ्चित-भाव-चाप-
युक्तैः-शिव-स्मरण-बाण-गणैर्-अमोघैः
निर्जित्य किल्बिष-रिपून् विजयी सुधीन्द्रः-
सानन्दम्-आवहति सुस्थिर-राज-लक्ष्मीम् 71

ध्यानान्जनेन समवेक्ष्य तमः-प्रदेशं
भित्वा महा-बलिभिर्-ईश्वर नाम-मन्त्रैः
दिव्याश्रितं भुजग-भूशणम्-उद्वहन्ति
ये पाद-पद्मम्-इह ते शिव ते कृतार्थाः 72

भू-दारताम्-उदवहद्-यद्-अपेक्षया श्री-
भू-दार ऐव किमतः सुमते लभस्व
कैदारम्-आकलित मुक्ति महौशधीनां
पादारविन्द भजनं परमेश्वरस्य 73

आशा-पाश-क्लेश-दुर्-वासनादि-
भेदोद्युक्तैर्-दिव्य-गन्धैर्-अमन्दैः
आशा-शाटीकस्य पादारविन्दं
चेतः-पेटिं वासितां मे तनोतु 74

कल्याणिनं सरस-चित्र-गतिं सवेगं
सर्वेन्गितज्जन्म्-अनघं ध्रुव-लक्षणाढ्यम्

चेतस्-तुरन्गम्-अधिरुह्य चर स्मरारे
नेतः-समस्त जगतां वृशभाधिरूढ 75

भक्तिर्-महेश-पद-पुशकरम्-आवसन्ती
कादम्बिनीव कुरुते परितोश-वर्शम्
सम्पूरितो भवति यस्य मनस्-तटाकस्-
तज्-जन्म-सस्यम्-अखिलं सफलं च नान्यत् 76

बुद्धिः-स्थिरा भवितुम्-ईश्वर-पाद-पद्म
सक्ता वधूर्-विरहिणीव सदा स्मरन्ती
सद्-भावना-स्मरण-दर्शन-कीर्तनादि
सम्मोहितेव शिव-मन्त्र-जपेन विन्ते 77

सद्-उपचार-विधिषु-अनु-बोधितां
सविनयां सुहृदं सदुपाश्रिताम्
मम समुद्धर बुद्धिम्-इमां प्रभो
वर-गुणेन नवोढ-वधूम्-इव 78

नित्यं योगि-मनह्-सरोज-दल-सन्चार-कशमस्-त्वत्-क्रमः-
शम्भो तेन कथं कठोर-यम-राड्-वक्शः-कवाट-कशतिः
अत्यन्तं मृदुलं त्वद्-अन्घ्रि-युगलं हा मे मनश्-चिन्तयति-
ऐतल्-लोचन-गोचरं कुरु विभो हस्तेन संवाहये 79

ऐश्वत्येश जनिं मनो(अ)स्य कठिनं तस्मिन्-नटानीति मद्-
रक्षायै गिरि सीम्नि कोमल-पद-न्यासः पुराभ्यासितः

नो-चेद्-दिव्य-गृहान्तरेषु सुमनस्-तल्पेषु वेद्यादिशु
प्रायः-सत्सु शिला-तलेषु नटनं शम्भो किमर्थं तव 80

कञ्चित्-कालम्-उमा-महेश भवतः पादारविन्दार्चनैः
कञ्चिद्-ध्यान-समाधिभिश्-च नतिभिः कञ्चित् कथाकर्णनैः
कञ्चित् कञ्चिद्-अवेकशणैश्-च नुतिभिः कञ्चिद्-दशाम्-ईदृशीं
यः प्राप्नोति मुदा त्वद्-अर्पित मना जीवन् स मुक्तः खलु 81

बाणत्वं वृशभत्वम्-अर्ध-वपुशा भार्यात्वम्-आर्या-पते
घोणित्वं सखिता मृदन्ग वहता चेत्यादि रूपं दधौ
त्वत्-पादे नयनार्पणं च कृतवान् त्वद्-देह भागो हरिः
पूज्यात्-पूज्य-तरः-स ऐव हि न चेत् को वा तदन्यो(अ)धिकः 82

जनन-मृति-युतानां सेवया देवतानां
न भवति सुख-लेशः संशयो नास्ति तत्र
अजनिम्-अमृत रूपं साम्बम्-ईशं भजन्ते
य इह परम सौख्यं ते हि धन्या लभन्ते 83

शिव तव परिचर्या सन्निधानाय गौर्या
भव मम गुण-धुर्या बुद्धि-कन्यां प्रदास्ये
सकल-भुवन-बन्धो सच्चिद्-आनन्द-सिन्धो
सदय हृदय-गेहे सर्वदा संवस त्वम् 84

जलधि मथन दक्शो नैव पाताल भेदी
न च वन मृगयायां नैव लुब्धः प्रवीणः

अशन-कुसुम-भूशा-वस्त्र-मुख्यां सपर्या
कथय कथम्-अहं ते कल्पयानीन्दु-मौले 85

पूजा-द्रव्य-समृद्धयो विरचिताः पूजां कथं कुर्महे
पक्वित्वं न च वा कीटित्वम्-अपि न प्राप्तं मया दुर्-लभम्
जाने मस्तकम्-अन्घ्रि-पल्लवम्-उमा-जाने न ते(अ)हं विभो
न ज्ञातं हि पितामहेन हरिणा तत्त्वेन तद्-रूपिणा 86

अशनं गरलं फणी कलापो
वसनं चर्म च वाहनं महोकशः
मम दास्यसि किं किम्-अस्ति शम्भो
तव पादाम्बुज-भक्तितम्-ऐव देहि 87

यदा कृताम्भो-निधि-सेतु-बन्धनः
करस्थ-लाधः-कृत-पर्वताधिपः
भवानि ते लन्धित-पद्म-सम्भवस्-
तदा शिवार्चा-स्तव भावन-क्वशमः 88

नतिभिर्-नुतिभिस्-त्वम्-ईश पूजा
विधिभिर्-ध्यान-समाधिभिर्-न तुष्टः
धनुशा मुसलेन चाशमभिर्-वा
वद ते प्रीति-करं तथा करोमि 89

वचसा चरितं वदामि शम्भोर्-
अहम्-उद्योग विधासु ते(अ)प्रसक्तः

मनसाकृतिम्-ईश्वरस्य सेवे
शिरसा चैव सदाशिवं नमामि 90

आद्या(अ)विद्या हृद्-गता निर्गतासीत्-
विद्या हृद्या हृद्-गता त्वत्-प्रसादात्
सेवे नित्यं श्री-करं त्वत्-पदाब्जं
भावे मुक्तेर्-भाजनं राज-मौले 91

दूरीकृतानि दुरितानि दुरक्षराणि
दौर्-भाग्य-दुःख-दुरहङ्कृति-दुर्-वचांसि
सारं त्वदीय चरितं नितरां पिबन्तं
गौरीश माम्-इह समुद्धर सत्-कटाक्षैः 92

सोम कला-धर-मौलौ
कोमल घन-कन्धरे महा-महसि
स्वामिनि गिरिजा नाथे
मामक हृदयं निरन्तरं रमताम् 93

सा रसना ते नयने
तावेव करौ स ऐव कृत-कृत्यः
या ये यौ यो भर्ग
वदतीक्ष्णोते सदार्घतः स्मरति 94

अति मृदुलौ मम चरणौ-
अति कठिनं ते मनो भवानीश

इति विचिकित्सां सन्त्यज
शिव कथम्-आसीद्-गिरौ तथा प्रवेशः 95

धैयान्कुशेन निभृतं
रभसाद्-आकृश्य भक्ति-शृन्खलया
पुर-हर चरणालाने
हृदय-मदेभं बधान चिद्-यन्त्रैः 96

प्रचरत्यभितः प्रगल्भ-वृत्त्या
मदवान्-ऐश मनः-करी गरीयान्
परिगृह्य नयेन भक्ति-रज्ज्वा
परम स्थाणु-पदं दृढं नयामुम् 97

सर्वालन्कार-युक्तां सरल-पद-युतां साधु-वृत्तां सुवर्णां
सद्भिः-सम्स्तूय-मानां सरस गुण-युतां लक्षितां लक्षणाढ्याम्
उद्यद्-भूशा-विशेशाम्-उपगत-विनयां द्योत-मानार्थ-रेखां
कल्याणीं देव गौरी-प्रिय मम कविता-कन्यकां त्वं गृहाण 98

इदं ते युक्तं वा परम-शिव कारुण्य जलधे
गतौ तिर्यग्-रूपं तव पद-शिरो-दर्शन-धिया
हरि-ब्रह्माणौ तौ दिवि भुवि चरन्तौ श्रम-युतौ
कथं शम्भो स्वामिन् कथय मम वेद्योसि पुरतः 99

स्तोत्रेणालम्-अहं प्रवचिमि न मृशा देवा विरिन्चादयः
स्तुत्यानां गणना-प्रसन्न-समये त्वाम्-अग्रगण्यं विदुः

माहात्म्याग्र-विचारण-प्रकरणे धाना-तुशस्तोमवद्-
धूतास्-त्वां विदुर्-उत्तमोत्तम फलं शम्भो भवत्-सेवकाः 100

Web Url: <http://www.vignanam.org/veda/shivananda-lahari-devanagari.html>